

POLITICI DE FORMARE CONTINUĂ A PERSONALULUI BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

*Discutat și promovat spre aprobare de către Consiliul Științific
24 decembrie 2019 (proces verbal nr. 2)*

1. Prevederi introductive

Prezentul document este orientat pentru asigurarea accesului continuu la informație, cultură, știință în vederea adaptării flexibile a personalului BNRM la schimbare și dezvoltarea competențelor necesare pentru activitatea profesională.

„Politicele de Formare Continuă a personalului Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova” (în continuare - PFC BNRM) este elaborat în conformitate cu cadrul legislativ, strategic și de reglementare în vigoare: Legea cu privire la biblioteci (nr. 160 din 20.07.2017), Codul Educației al Republicii Moldova (nr. 152 din 17 iulie 2014); Codul Muncii al Republicii Moldova (nr. 154 din 28 martie 2003, Titlu VIII, art. 212-221 „Formarea profesională”); Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților (nr. 193 din 24 martie 2017), „Strategia de formare profesională continuă a personalului de specialitate din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova pentru perioada 2017–2020”, „Indicele de competențe profesionale” (BNRM, 2016), precum și strategiile naționale sectoriale și orientările organismelor internaționale de profil cu referire la formare continuă.

PFC BNRM țin de:

- *formarea profesională a personalului* (formarea de bază/de specialitate prin învățământul profesional tehnic și/sau prin învățământul superior de licență, de masterat și de doctorat în domeniul biblioteconomiei și științelor informării)
- *formarea profesională continuă a personalului* (completarea competențelor profesionale prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul specialității de bază sau prin deprinderea unor noi metode sau procedee aplicate în cadrul specialității respective prin educație formală, nonformală și informală).

PFC BNRM sunt orientate pentru următoarele *obiective*:

- adaptarea angajatului la cerințele postului, la schimbările organizaționale, tehnologice, funcționale și de alt ordin în domeniu
- identificarea și valorificarea potențialului creativ, inovațional al personalului
- reconversia profesională determinată de restructurări instituționale și practicile moderne
- dezvoltarea competențelor moderne, necesare pentru realizarea activităților profesionale
- crearea condițiilor favorabile pentru evoluția și realizarea maximă a potențialului intelectual și creativ al personalului bibliotecii
- promovarea în muncă și dezvoltarea carierei profesionale
- acceptarea formării profesionale pe parcursul întregii vieți profesionale.

	POLITICI DE FORMARE CONTINUĂ A PERSONALULUI BIBLIOTECII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA	Data
		Pagini 2/7

PFC BNRM se bazează pe *principiile*:

- asigurarea caracterului anticipativ și a continuității în activitatea de formare-dezvoltare a personalului
- adaptarea programelor de formare profesională la cerințele unei societăți în continuă dezvoltare
- mobilizarea și valorificarea tuturor mijloacelor de informare disponibile în limitele instituționale și non-instituționale
- profesionalismul
- crearea posibilităților egale de formare profesională continuă pentru personalul de bibliotecă din cadrul instituției
- stimularea (morală, financiară) a personalului, bazată pe performanță.

PFC BNRM susțin următoarele *funcții* ale formării continue:

- favorizează dezvoltarea personalului
- completează educația de bază prin educație recurentă sau compensatorie
- îmbunătățește competența profesională
- oferă șanse de a obține o calificare
- fortifică capacitățile de utilizare a beneficiilor oferite de tehnologia informației și comunicațiilor
- educă, cultivă aptitudini și interese individuale pentru îndeplinirea unui rol profesional și social activ
- promovează acțiunea comunitară și personală.

Finalitățile educaționale, pentru care sunt orientate PFC BNRM, țin de formarea și dezvoltarea unui sistem de competențe care include cunoștințe, abilități, atitudini și valori ce permit participarea activă a personalului în viața instituțională și comunitară (conform cadrului de referință din Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții): de comunicare în limba maternă; de comunicare în limbi străine; în matematică, științe și tehnologie; competențe digitale; competența de a învăța să înveți; competențe sociale și civice; competențe antreprenoriale și spirit de inițiativă; competențe de exprimare culturală și de conștientizare a valorilor culturale.

2. Directorii privind formarea profesională a personalului

- BNRM încurajează și motivează personalul pentru studii universitare de licență, masterat și doctorat, în mod deosebit în domeniul de profil;
- BNRM sprijină participarea personalului, cu studii universitare în alte domenii, la programe de recalificare în biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică;
- la elaborarea fișelor posturilor (compartiment „Cerințe privind nivelul de studii al titularului”) se va ține cont de competențele, acumulate în cadrul ciclurilor învățământului superior (studii superioare de licență, de masterat, de doctorat);

- BNRM este partener al instituțiilor universitare în organizarea și desfășurarea stagiilor de practică (de inițiere în specialitate, în producție, de licență, practică) pentru consolidarea cunoștințelor teoretice și pentru formarea abilităților studenților. Parteneriatul privind efectuarea stagiului de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență/masterat este implementat în baza unui contract între BNRM și instituția de învățământ superior;
- BNRM sprijină implicarea personalului pentru recenzarea tezelor de masterat, elaborarea avizelor pentru autoreferate (rezumate) ale tezelor de doctorat ale studenților ciclurilor corespunzătoare, în activitatea comisiilor de experți ale universităților;
- Personalul BNRM participă în campanii de orientare profesională a tinerilor din instituțiile de învățământ liceal, școli profesionale, colegii și centre de excelență în scopul amplificării poziției și statutului profesiei.
- BNRM promovează învățământul biblioteconomic, oamenii care contribuie la dezvoltarea acestuia, prin elaborare de publicații bibliografice, studii in honorem, conferințe publice etc.

3. Formarea profesională continuă în cadrul BNRM

Conform prevederilor documentelor legislative și de reglementare, formarea profesională continuă se desfășoară la BNRM în contextul educației formale, nonformale și informale.

Educația formală:

- Personalul BNRM este orientat pentru participare la activități de educație formală (cursuri de inițiere, tematice, de recalificare/specializare a personalului de bibliotecă cu studii superioare în alte domenii etc.), oferite de către instituțiile educaționale (de ex., Universitatea de Stat din Moldova)
- În scopul creșterii nivelului de competențe profesionale, perfecționării abilităților profesionale și sporirea eficienței activității, personalul BNRM, indiferent de statutul funcțional și vechimea de muncă, participă, cel puțin o dată la 5 ani, la programe de formare continuă
- Participarea personalului la programele de formare continuă se înscrie în cerințele cadrului legal și de reglementare.

Educație nonformală:

Personalul BNRM publice poate fi implicat în activități de educație nonformală în cadrul instituțiilor/organizațiilor: instituții extrașcolare, centre de formare din instituții/organizații, centre biblioteconomice, instituții de cultură (biblioteci), asociații profesionale, culturale, sindicale, organizații nonguvernamentale, alte organizații.

Forme ale educației profesionale continue nonformale:

- *cursuri, seminare, training-uri, ateliere profesionale, conferințe, stagii de formare în străinătate, înscrierea la grupuri de discuții pe Internet, învățământ la distanță etc.*, realizate de către centre de formare, asociații non-guvernamentale, organizații, centre biblioteconomice
- *schimb de experiență* – manifestări profesionale prin intermediul cărora personalul este informat privitor la practici avansate/inovative de muncă
- *vizite de documentare* – colectarea informațiilor utile din diferite instituții infodocumentare vizitate
- *mentorat* – ghidarea și îndrumarea noului angajat de către mentor, desemnat în mod oficial
- *rotarea posturilor* – activitatea predominantă care revine unui angajat poate alterna cu o altă activitate, în scopul dezvoltării profesionale
- *participarea personalului la elaborarea programelor, rapoartelor, studiilor* – activități de dezvoltare a capacității de creație, cercetare ce presupun creșterea calității muncii de bibliotecă în ansamblu
- *instruirea personalului la locul de muncă* – lecții practice conform programelor de activitate ale serviciilor
- *participarea la programe educaționale* – oferite de furnizorii naționali și internaționali. BNRM încurajează parteneriatele în vederea prestării serviciilor de educare a personalului de bibliotecă din cadrul instituției
- *Școala de management* – organizarea ședințelor în scopul dezvoltării competențelor manageriale, asimilarea noțiunilor privind lucrul în echipă, comunicarea strategică și responsabilitatea față de echipă, planificarea, alocarea resurselor și diminuarea riscurilor, managementul inovării și schimbării, cultura organizațională, noile tehnologii în domeniu, schimb de experiență, rezultatele vizitelor de documentare
- *Școala tinerilor bibliotecari* – susținerea, îndrumarea și acomodarea tinerilor bibliotecari, familiarizarea cu specificul activității instituției, mediul de lucru, echipa de profesioniști din care va face parte (în baza „Ghidului noului angajat” aprobat la 25.03.2019 de către Directorul general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova)
- *Centrul de Informare și Documentare în Bibliologie și Științe ale Informării* – oferă diverse oportunități de cunoaștere și studiere a informației de specialitate: resurse informaționale, buletin bibliologic, consultații, lansări etc.
- *Sistemul de Ateliere Profesionale (SAP)* – intensificarea relațiilor profesionale (în baza comunicării, cunoașterii reciproce) între omologii profesioniști din Sistemul Național de Biblioteci
- *Clubul Biblioteconomiștilor din Moldova*
- altele.

Furnizorul principal de educație nonformală pentru personalul BNRM este Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării – componentă a structurii organizaționale a BNRM. Acesta este orientat pentru:

- elaborarea/participarea la elaborarea strategiilor, politicilor biblioteconomice, documentelor de reglementare naționale și instituționale privind formarea continuă
- identificarea anuală a necesităților de formare continuă a personalului BNRM, din cadrul SNB
- susținerea învățământul biblioteconomic prin colaborări directe cu furnizorii acestuia
- dezvoltarea cursurilor de formare continuă la distanță
- formarea formatorilor la toate nivelurile – național, teritorial și instituțional
- implementarea programelor de parteneriat cu instituții similare din țară și străinătate în scopul îmbunătățirii calității formării profesionale continue
- ghidarea metodologică a centrelor teritoriale și departamentale de formare profesională în scopul asigurării serviciilor de formare profesională calitative și relevante
- dezvoltarea și sprijinirea cercetării în domeniul formării continue a bibliotecarilor (publicații, studii, aplicări, testări)
- coordonarea și cooperarea activității furnizorilor de programe de formare pentru bibliotecari, identificarea partenerilor și posibilităților de colaborare cu factori interesați
- crearea și dezvoltarea suportului documentar și informațional pentru formarea continuă a bibliotecarilor - manuale, ghiduri, platforme informaționale etc.
- promovarea produselor educaționale, documentare prin asigurarea prezenței conținutului educațional pe pagina WEB a bibliotecii, în rețelele informaționale, materiale promoționale, intervenții în cadrul reuniunilor profesionale etc.
- crearea unui mediu benefic și stimulativ de comunicare, informare și învățare profesională.

Educație informală:

BNRM sprijină dezvoltarea competențelor profesionale prin integrarea personalului în activități zilnice legate de muncă, mediul familial, timpul liber, în comunitate, în rețele sociale, prin activități de voluntariat, sportive, culturale.

În acest sens BNRM insistă pentru crearea unui spirit organizațional și managerial din partea celor delegați să se ocupe de dezvoltarea profesională și educarea continuă a personalului, stabilirea unui climat de învățare bazat pe încredere, colaborare, acceptare, prietenie. Astfel ar putea crește responsabilitatea/integrarea fiecărei persoane în educație și dezvoltare profesională.

BNRM pune la dispoziția personalului diverse instrumente informaționale: documente de profil, site-ul BNRM (www.bnrm.md), bara de meniu Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării; blogul de Biblioteconomie și Știința informării (<http://clubbib2.wordpress.com/>) fiind plasate traduceri, informații legate de experiența bibliotecilor de peste hotare, evenimente importante din activitatea bibliotecilor, publicații de specialitate etc.; blogul Bibliotecilor Publice (<http://bibliotecipublicerm.wordpress.com/>); conturi SlideShare, Facebook etc.

4. Managementul formării profesionale continue

Planificarea formării profesionale continue

BNRM anual își stabilește prioritățile privind formarea profesională continuă în programele anuale de activitate ale secțiilor și cel instituțional. În acest sens se va ține cont se ține cont de recomandarea IFLA/UNESCO „Dezvoltarea profesională continuă: Principii și acumularea celei mai bune experiențe” privind alocarea a cel puțin 10% din orele de muncă (48 minute per zi) să fie asigurate/programate atât pentru participarea la workshopuri/ateliere de lucru, conferințe, învățare la locul de muncă și alte activități educaționale, cât și pentru proiecte de învățare informală.

Participarea personalului la activități educaționale din timpul orelor de muncă este determinată de scopul și destinația acestora, cu acordul managerilor superiori/funcționali, pentru a nu periclita bunul mers al activității profesionale.

Planificarea și evidența implicării personalului BNRM în activități de formare profesională ține de responsabilitatea secției Dezvoltare instituțională.

Formatorii BNRM

În calitate de formatori la BNRM sunt antrenați specialiștii în biblioteconomie și științe ale informării, în domenii adiacente, inclusiv absolvenți și deținători de certificate pentru acest tip de activitate, eliberate de centre de formare din cadrul Universității de Stat din Moldova, centrelor biblioteconomice naționale departamentale, precum și în cadrul programelor și proiectelor naționale/internaționale coordonate, cadre didactico-științifice, cercetători, formatori ai centrelor acreditate.

BNRM poate invita ca formatori angajați ai altor centre biblioteconomice, precum și experți, specialiști din străinătate.

Impactul formării profesionale continue

Personalul BNRM, participant la activități educaționale formale și nonformale, va fi încurajat să-și creeze portofolii educaționale, să le disemineze în secție/colegilor, să elaboreze și să promoveze cunoștințele și abilitățile acumulate, să implementeze noi servicii și produse. Este vorba despre angajamentele participanților la activitățile educaționale.

Monitorizarea impactului formării continue ține de responsabilitatea managerului funcțional (șef secție), aceasta demonstrând și augmentând responsabilizarea personalului pentru rezultatele participării la activități educaționale și aplicării celor învățate în practică, dimensiunea decizională a managerului, transmiterea și continuarea schimbărilor, comunicarea profesională.

Parteneriate și colaborări pentru formarea profesională continuă

La încheierea acordurilor de parteneriate BNRM va ține cont de reflectarea aspectelor privind formarea profesională continuă.

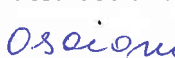
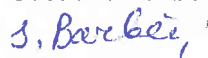

Parteneriatele și colaborările sunt concepute de către BNRM ca modalități de stabilire a relațiilor durabile, de asigurare a învățării de calitate: oferte atractive, schimb de experiențe, vizite de studiu etc. (centre biblioteconomice teritoriale, departamentale și naționale, alte biblioteci, instituții culturale, instituții de învățământ, organizații non-guvernamentale, profesori universitari, specialiști notorii în domeniu).

Resurse pentru formarea profesională continuă

- *resurse infodocumentare* (Repozitoriul Tematic Instituțional în domeniu, colecții de specialitate, baze de date, programe, documente profesionale, pagina web, publicații de specialitate, ghiduri, manuale, materiale didactice)
- *resurse tehnico-materiale* (spații adecvate pentru pregătirea personalului, echipamente, materiale demonstrative)
- *resurse financiare* (alocate de bibliotecă, fonduri europene, sponsorizări, granturi, donații, programe de finanțare, proiecte, surse financiare proprii achitate de solicitanți în cazul instruirii formale, prestarea serviciilor contra plată și alte surse legate de venituri. Alocarea mijloacelor financiare anuale destinate formării profesionale continue a personalului de specialitate al bibliotecii publice se face cu respectarea prevederilor art. 213 alin. (3) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, art. 27, alin. (3) al Legii cu privire la biblioteci, nr. 160 din 20 iulie 2017).

Prin implementarea prezentului document instituțional BNRM va contribui la dezvoltarea capacității instituționale, a performanței personalului și la poziționarea strategică în societate.

	<i>Elaborat</i>	<i>Coordonat</i>	<i>Verificat</i>	<i>Aprobat</i>
<i>Responsabil</i>	Ludmila Corghenci Lilia Povestca 	Vera Osoianu 	Svetlana Barbei 	Elena Pintilei, director general
<i>Data</i>	24.12.2019			27.12.2019